

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 8C/226/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211214216
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2014:4211214216.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Česká republika s.r.o., so sídlom Novodvorská 994, Praha 4, IČO: 25117483 v konaní zast. AK TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o. so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporkyňi: J. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom X., X. XX/X o zaplatenie 364,68 Eur s príslušenstvom, sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi sumu 98,85 EUR spolu s úrokom z omeškania 9,5 % ročne od 22.4.2011 až do zaplatenia všetko v mesačných splátkach po 5,- EUR, ktoré splátky sú splatné, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, 15-tym dňom po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu.

Súd určuje, že zmluvná podmienka dojednaná medzi Consumer finance holding a.s. a odporkyňou uvedený v obchodných podmienkach, uvedená v článku 2f) " zaplatíte nám a my budeme oprávnený pripísať (i) náklady na právne služby a na vymáhanie dlhu (ii) zmluvnú pokutu vo výške 250,- Sk v prípade, že ktorákoľvek mesačná splátka alebo jej časť nebude zaplatená k dátumu splatnosti, pričom táto zmluvná pokuta je splatná do 15 dní odo dňa splatnosti takejto mesačnej splátky alebo jej časti" a uvedená v čl. 4 „môžeme od tejto zmluvy odstúpiť" a v takomto prípade je zmluvná pokuta vo výške vypočítanej rovnakým spôsobom ako administratívny poplatok ktorý by bol splatný podľa článku 3 v prípade predčasného splatenia úveru, budú okamžite splatné k dátumu uvedenému v takomto oznámení", je ako neprijateľná, n e p l a t n á.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 19.8.2011 domáhal uloženia povinnosti odporkyňi zaplatiť mu sumu 364,68 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne z tejto sumy od 22.4.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania. Svoj nárok odôvodnil tým, že odporkyňa s právnym predchodcom navrhovateľa - Beneficial Finance a.s. dňa 22.8.2007 uzavrela Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 24580144, na základe ktorej bol odporkyňi poskytnutý úver vo výške 10.990,-Sk, t.j. 364,80 Eur pri počte mesačných splátok 36. Odporkyňa neplnila splátky úveru riadne a včas v zmysle dohody. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.4.2009 navrhovateľ nadobudol voči odporkyňi pohľadávku. Dňa 1.4.2009 odstúpil od zmluvy a celková čiastka k tomuto dňu bola 433,08 Eur, kde predstavuje istinu suma 263,73 EUR, dlžný úrok suma 38,41 EUR, zmluvnú pokutu podľa čl. 2f)podmienok suma 99,58 Eur a zmluvná pokuta podľa čl. 4 podmienok suma 31,37 Eur, zároveň oznámil odporkyňi, že splatnosť dlhu vo výške 433,08 Eur je ku dňu 3.4.2009.

Tunajší súd dňa 16.1.2012 vo veci rozhodol a odporkyňu zaviazal navrhovateľovi zaplatiť sumu 119,88 Eur s príslušenstvom, v časti o zaplatenie 15 Eur súd konanie zastavil, vo zvyšku súd návrh zamietol. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti podal navrhovateľ odvolanie a Krajský súd v Nitre uznesením 9Co/80/2012-67 zo dňa 30.4.2012 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Teda konanie v časti o zaplatenie sumy 119,88 Eur s príslušenstvom je právoplatné.

Tunajší súd dňa 8.10.2012 vo veci rozhodol rozsudkom tak, že návrh zamietol a proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a Krajský súd v Nitre uznesením 9Co/240/2013 -170 zo dňa 31.10.2013 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil na ďalšie konanie s tým, že pohľadávka navrhovateľa sa stala splatnou 3.4.2009 a pohľadávka nie je premlčaná (došlo k matematickej chybe v počítaní).

Odporkyňa ako účastníčka konania uviedla, že pohľadávku uznáva, poberá dôchodok vo výške 261 Eur, žije v podnájme a preto žiadala splátky vo výške 5 Eur mesačne.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise - zmluvou o úvere, Všeobecnými obchodnými podmienkami, výpisom z účtovnej knihy, zmluvou o postúpení pohľadávok, odstúpením od zmluvy a ostatnými ku spisu pripojenými listinami a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že odporkyňa požiadala právneho predchodcu navrhovateľa Beneficial Finance a.s. o poskytnutie úveru vo výške 10990,- Sk (364,80 Eur), ktorú by splácala mesačnými splátkami po dobu 36 mesiacov vo výške 484,-Sk. Odporca zaplatil len 10 riadnych splátok aj to nepravidelne. Odo dňa odstúpenia od zmluvy uhradila 30 Eur. Navrhovateľ spolu so zmluvou predložil súdu aj Všeobecné obchodné podmienky

Podľa § 23a ods. 1, 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu (odkaz pod čiarou na § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov), sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Podľa § 52 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.10.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky ostatné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.1.2008, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu, alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti a predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka, alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zák. č. 258/2001 z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 1.4.2004, pričom lex specialis s poukazom na § 879f ods. 3,4 OZ. Súd vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 53 a nasl. OZ v znení účinnom do 31.12.2007.

Podľa § 53 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Ustanovenie ods.1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa § 53 ods.4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods.1,2 Občianskeho zákonníka podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník bola prebratá Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len keď súd má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti, čiže určiť či je podmienka nečestná. Iba takto je možné chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke.

Podľa článku 3 ods. 1 Smernice Rady č.93/13/EHS z 5.apríla 1993 zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že uzavretá zmluva o poskytnutí úveru je uzavretá medzi podnikateľom a spotrebiteľom a to v podobe štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ jej obsah nemôže vôbec ovplyvniť vzhľadom na formulárovú predtlač. Teda spotrebiteľ buď prijme podmienky zmluvy, ktoré si dodávateľ sám naformuloval alebo zmluvný vzťah nevznikne. Za takéhoto stavu je spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu. Tieto skutočnosti vnášajú do práv a povinností účastníkov zmluvného vzťahu značnú nerovnováhu v neprospech odporkyne ako spotrebiteľa.

Keďže navrhovateľ v tomto konaní uplatnený nárok vyvodzuje zo spotrebiteľskej zmluvy, súd je ex offo povinný skúmať, či zmluva neodporuje dobrým mravom, teda je povinný posúdiť jej platnosť (aj) z hľadiska ust. § 39 OZ. Patričná a skutočná ochrana spotrebiteľa a náprava hrubej nerovnováhy v zmluvných podmienkach v neprospech spotrebiteľa môže byť zabezpečená (v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie) iba pozitívnym zásahom súdu a to v rámci jeho povinnosti podrobiť kontrole každú spotrebiteľskú zmluvu z pohľadu zásady ochrany spotrebiteľa. Za dobré mravy treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Ide teda o súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je veľakrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Dobré mravy v právnych vzťahov sú všeobecne spoločensky uznávané zásady konania v právnom styku (pocitnosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanosťný výkon práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Právny úkon, ktorý sa prieči dobrým mravom je absolútne neplatný.

Súd určil niektoré zmluvné podmienky uvedené v obchodných podmienkach - uvedené vo výroku tohto rozsudku ako neprijateľné za neplatné. Išlo o čl. 2f) - suma 99,58 Eur a čl. 4 - suma 31,37 Eur uvedené v odstúpení od zmluvy.

Podľa § 48 ods. 1,2 Obč. zák. od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Navrhovateľ od zmluvy odstúpil listom zo dňa 1.4.2009 s uvedením dátumu splatnosti dlhu 3.4.2009.

Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti, keď preskúmaním zmluvy o úvere súd zistil, že táto sa prieči dobrým mravom (keďže odporkyňa ako spotrebiteľ nemohla obsah zmluvy a zmluvných podmienok nijako ovplyvniť, čo vnáša do takéhoto vzťahu titulom spotrebiteľskej zmluvy čo do práv a povinností zmluvných strán značnú nerovnováhu v neprospech odporkyne ako spotrebiteľa), je potrebné zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za čiastočne neplatný právny úkon podľa § 39 OZ. Keďže z neplatnej zmluvy vzniká jej účastníkom povinnosť vrátiť druhému účastníkovi to, čo na základe neplatnej zmluvy nadobudol, súd zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu poskytnutého úveru 98,85 EUR. Súd mal za to, že dohodnutá zmluvná pokuta v zmysle podmienok čl. 2f) a čl. 4 je neprijateľná s poukazom na vyššie uvedené a preto súd vo zvyšku návrh ako nedôvodný zamietol, súd poukazuje aj na to, že navrhovateľ odstúpil od zmluvy a z absolútne neplatnej zmluvy navrhovateľovi iné právo nevzniklo.

Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že navrhovateľ titulom úverového rámca poskytol odporkyni úver vo výške 364,80 Eur - 119,88 Eur (už právoplatne skončená vec) - 15 Eur (zastavené konanie pre zaplatenie) = 229,92 - 130,95 Eur (zmluvné pokuty vyhlásené za neprijateľné podmienky: 99,58+31,37) = 98,97 Eur.

Odporcú súd zaviazal na zaplatenie uplatneného úroku z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 98,85 Eur od 22.4.2011 (t.j. odo dňa nasledujúceho po zaplatení úhrady 5 Eur po odstúpení od zmluvy) do zaplatenia v súlade s podaným návrhom, keď zo strany súdu je potrebné konštatovať, že navrhovateľ si uplatnil úrok z omeškania v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase, kedy sa odporkyňa dostala do omeškania.

Súd odporkyni povolil v zmysle § 160 OSP splátky po 5 Eur mesačne aj s poukazom na rozsudok zo dňa 16.1.2012, keď navrhovateľ voči takýmto splátkam odvolanie nepodal, súd prihliadol aj na finančnú situáciu odporkyne.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu.